

Rökning och perioperativ risk.

Intervenera?

Andreas Wladis

Prof, öl

Hör du till dem som

- tvättar händerna före varje operation?
- byter handskar som gått sönder?

Hör du till dem som reagerar....

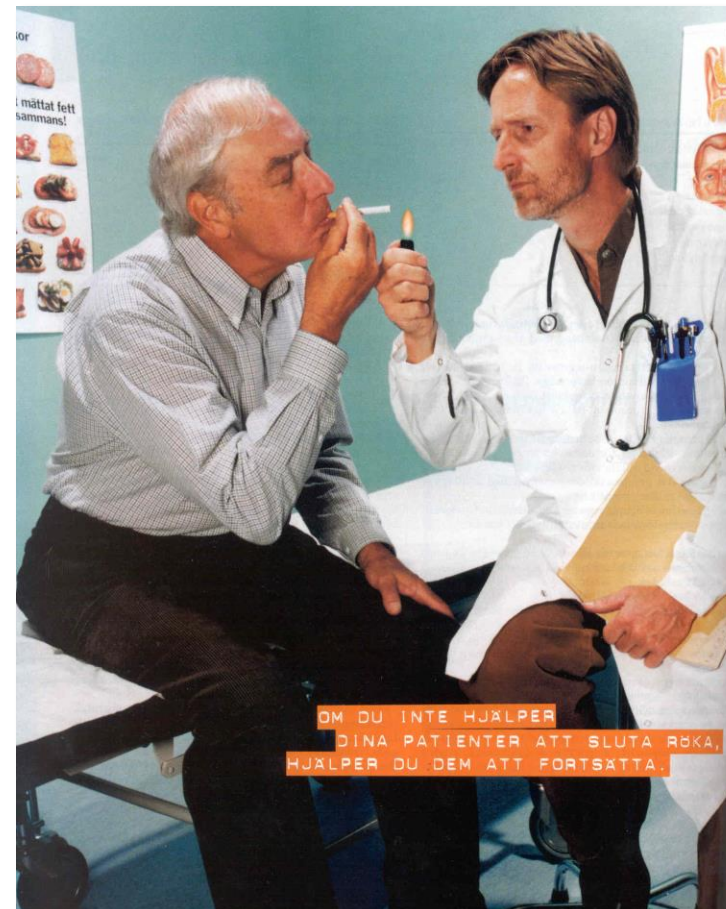
- då INR preoperativt är 2,5?
- om patienten haft en hjärtinfarkt 4 dagar före operationen?
- om preoperativt albumin är <20 ?

Då hör du också till dem som....

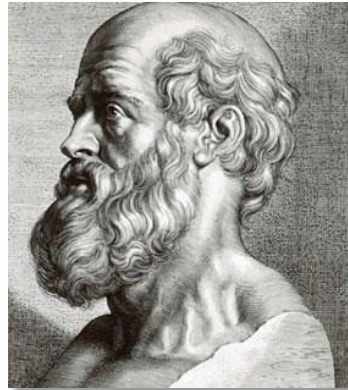
hajar till när patienten röker 10
cig/dag?

- och verkligen tar tag i rökningen innan den mognar ut i en livshotande sjukdom
- och gör allt för att motivera och hjälpa till rökstopp

Bryr vi oss om postoperativa komplikationer?

- Vi vill ju bota, lindra, trösta och aldrig skada.

- Vill vill ju arbeta enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Die Aetiologie, der Begriff
und
die Prophylaxis
des
Kindbettfiebers.

Von
Ignaz Philipp Semmelweis,
Dr. der Medicin und Chirurgie, Magister der Geburtshilfe, o. d. Professor der theoretischen
und practischen Geburtshilfe an der k. u. n. g. Universität zu Pest
etc. etc.

Pest, Wien und Leipzig.
C. A. Hartleben's Verlags-Expedition.
1861.

Bryr vi oss om postoperativa komplikationer?

Självklart!

- Antibiotikaproylax
- Preop nutrition
- Perop sterilitet
- Kirurgisk teknik
- WHO:s checklista
- Registerföring
- Återbesök
- Vårdprogram
- etc

Bryr vi oss om postoperativa komplikationer?

Självklart!

Det är ju en fråga om:

1. Patientsäkerhet
2. Folkhälsa
3. Hälsoekonomi

.... i den ordningen

"Believe me, folks, you'll want to read this important new evidence on the effects of smoking. Then you'll say, as I do... **MUCH Milder** **CHESTERFIELD IS BEST FOR ME!**"
William Guffey

NOW... Scientific Evidence on Effects of Smoking!

A MEDICAL SPECIALIST is making regular bi-monthly examinations of a group of people from various walks of life. 43 percent of this group have smoked Chesterfield for an average of over ten years.

After ten months, the medical specialist reports that he observed...

no adverse effects on the nose, throat and sinuses of the group from smoking Chesterfield.

MUCH Milder
CHESTERFIELD
IS BEST FOR YOU

First and Only Premium Quality Cigarette in Both Regular and King-Size

CHESTERFIELD CIGARETTES CHESTERFIELD KING-SIZE CIGARETTES

CONTAINS TOBACCO OF BETTER QUALITY AND HIGHER PRICE THAN ANY OTHER KING-SIZE CIGARETTE

Vad vet vi då egentligen om rökning vid kirurgi?

Evidens för komplikationer vid kirurgi på rökare

Komplikationsfrekvensen ökad vid:

- Stor bukkirurgi och mindre dagkirurgi

Evidens inom de flesta kirurgiska discipliner:

- Bråck-, kolon-, plastik-, kärl- & toraxkirurgi
- Ännu oklart vad gäller gynekologisk, obstetrisk & ÖNH-kirurgi

Evidens för komplikationer vid kirurgi på rökare

- Ökad risk för sårinfektioner OR 3,60 (2,62-4,93) p<0.001
- ...sårrupturer OR 2,07 (1,53-2,81) p<0.001
- ...hud- & lambånekroser
- ...hematom
- ...anastomosläckage efter kolonkirurgi

Evidens för komplikationer vid kirurgi på rökare

- Ökad risk för ärrbräck OR 2,07, p=0.006, OR 2,21, n.s.
- ...pseudoartros efter skelettfixation
- ...trombos i kärlrekonstruktioner
- ...postoperativ intensivvård
- ...lungkomplikationer

Evidens för komplikationer vid överkonsumtion av alkohol

Orsaker

- Försämrad hemostas
- Sänkt akut infektionsförsvar
- Ökad kardiovaskulär belastning
- Försämrad sårläkningsförmåga.
- Förhöjt stressvar under och omedelbart efter operationen.

Rökning ökar risken för perforerad appendicit

Original article

Impact of body mass index and tobacco smoking on outcome after open appendicectomy

O. Sadr Azodi¹, D. Lindström², J. Adami^{1,3}, R. Bellocco^{3,4}, S. Linder² and A. Wladis²

Br J Sur 2008; 95: 751–757

Risk för perforerad appendicit

	Odds Ratio	P
Rökare (0-9.9 pack-år)	1.2 (1.0-1.5)	0.04
Rökare (>9.9 pack-år)	1.4 (1.2-1.8)	<0.01

Resultat - Ijumskbråcksoperation

Risk för postoperativ komplikation

	Odds Ratio	P
Rökare	1.3 (1.0-1.7)	0.02

Evidens för komplikationer vid kirurgi på rökare

Summering:

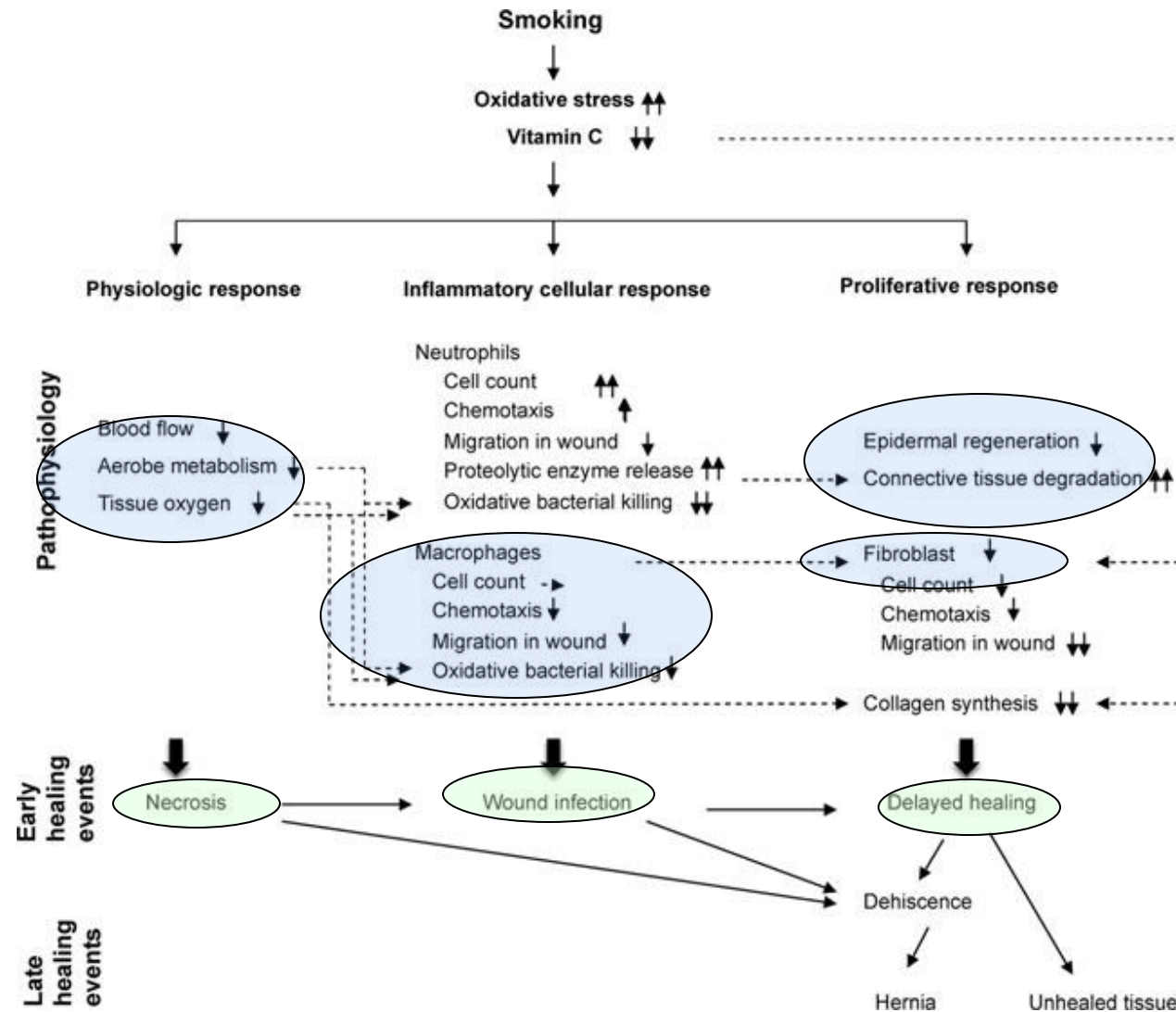
Kort sikt

- Stark evidens för fler sårkomplikationer.
- Medelstark evidens för fler fall av anastomosinsufficiens.

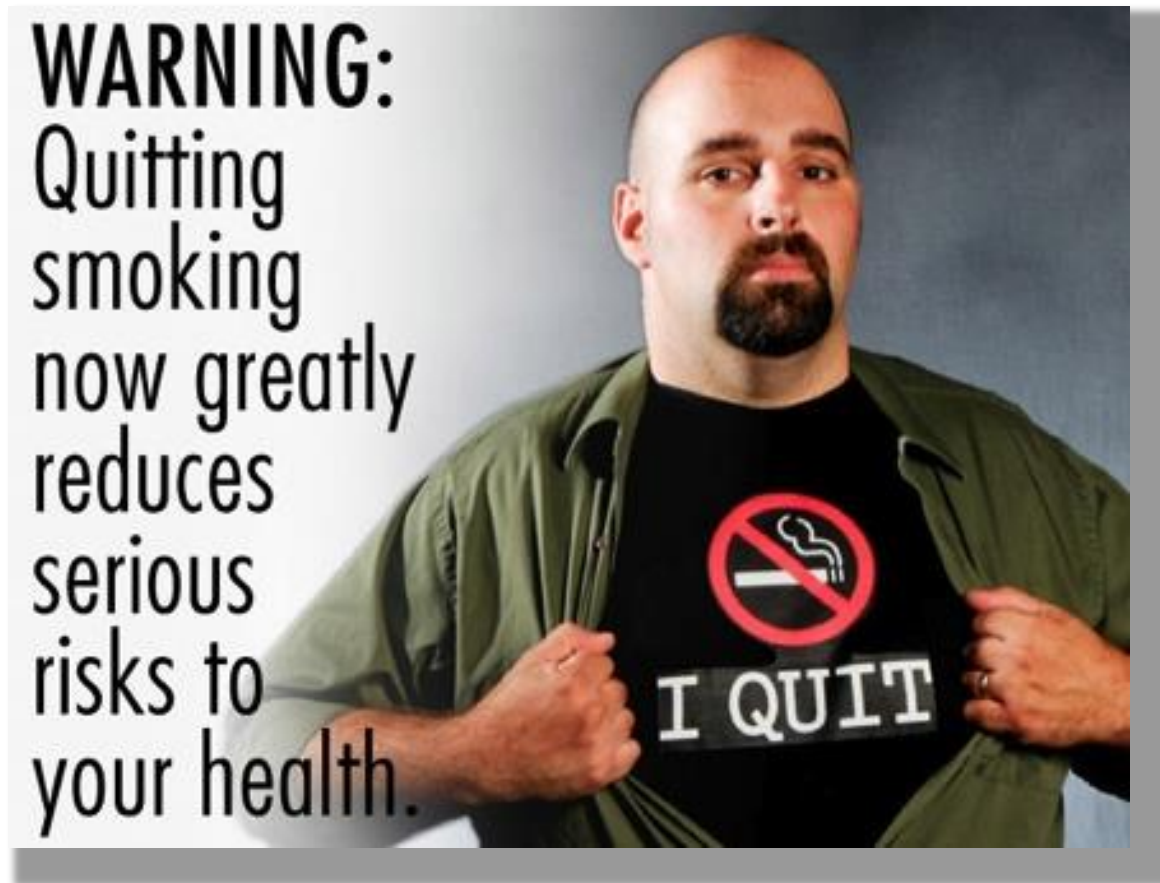
Lång sikt

- Stark evidens för ärrbräck.

Voffo blir det på dette viset?

Vilken nytta gör då preoperativt rökstopp?

Evidens för preoperativt rökstopp

- Multicenter studie i Stockholm.
- Ljumskbråck, navelbråck, gallstensop, höftplastik, knäplastik.
- Ålder 18-79, daglig rökare (minst 2 cig/dag).
- Randomisering mellan 4-6 veckors rökavvänjning (n=48) och kontrollgrupp (n=54).

RANDOMIZED CONTROLLED TRIALS

Effects of a Perioperative Smoking Cessation Intervention
on Postoperative Complications

A Randomized Trial

David Lindström, MD, PhD, Omid Sadr Azodi, MD,† Andreas Wladis, MD, PhD,*
Hanne Tønnesen, MD, DrMSc,‡ Stefan Linder, MD, PhD,* Hans Näsell, MD,§ Sari Ponzer, MD, PhD,§
and Johanna Adami, MD, PhD, MPH†*

	Behandling (n=48)	Kontroller (n=54)	P
Någon sårkomplikation,%	13	26	0.13
Någon komplikation,%	21	41	0.03

Vad betyder preoperativ rökfrihet efter operationen?

- Behandlingsgruppen: 33% rökfria
- Kontrollgruppen: 15% rökfria (p=0.03)
- Jämför Cochranerapport 2008 om nikotinersättning:
 - sluta själv, ca 5% lyckas,
 - nikotinersättning ca 7-8% lyckas
 - med motiverande sjukdom kan 15% lyckas; med nikotinersättning dessutom kan ca 23% lyckas.
- Alltså: Kirurgi är bra “utbildningstillfälle” för rökstopp!

Sadr Azodi, Lindström, Adami, Tønnesen, Nåsell, Gilljam, Wladis. The efficacy of a smoking cessation programme in patients undergoing elective surgery: a randomised clinical trial. *Anaesthesia*. 2009 Mar;64(3):259-65.

Berlin, NL, Cutter, C, Battaglia, C. Will preoperative smoking cessation programs generate long-term cessation? A systematic review and meta-analysis. *Am J Managed Care*. 2015; 21(11):e623-31.

Vad säger Cochrane?

”We suggest that smokers scheduled for surgery less than 4 weeks after diagnosis, like all smokers, be advised to quit and offered effective interventions, including behavioural support and pharmacotherapy.”

Slutsatser

- Rökare drabbas av fler tidiga komplikationer, ffa sårrelaterade
- Preoperativt rökstopp ca 4 veckor före tänkt operationsdatum kan halvera antalet komplikationer.
- Evidensläget är gott, men lönar det sig?

Kostnad/vunnet levnadsår

Behandling av måttlig hypertoni [#]	249 000:-
Rökavvänjningsråd [#] (1% slutar röka)	14 000:-
Sluta-Röka-Linjen [*]	3 500:-

Hälsoekonomisk slutsats

”Rökavvänjning före kirurgiska ingrepp kan vara en av de mest effektiva besparingsåtgärder som överhuvudtaget går att införa i sjukvården.”

Men...

... får man ställa krav på patienter preoperativt?

- Krav på viktnedgång (GBP, bråck)
- Krav på alkoholabstinens vid levertransplantationer
- Krav på rökstopp preoperativt i 3 mån före elektiv kärnkirurgi
- INR
- Hypertoni
- Hjärtsvikt
- Koronarsjukdom
- Hb
- m. fl.

He's one of the busiest men in town. While his shoes may say *Office Hours: 2 to 4*, he's actually on call 24 hours a day.

The doctor is a scientist, a diplomat, and a friendly sympathetic human being all in one, so matter how long and hard his schedule.

According to a recent Nationwide survey:

MORE DOCTORS SMOKE CAMELS THAN ANY OTHER CIGARETTE

DOCTORS in every branch of medicine—113,397 in all—were queried in this nationwide study of cigarette preferences. Three leading research organizations made the survey. The gist of the query was—What cigarette do you smoke, Doctor?

The brand named most was Camel!

The rich, full flavor and cool mildness of Camel's superb blend of choice tobaccos seem to have the same appeal to the smoking tastes of doctors as to millions of other smokers. If you are a Camel smoker, this preference among doctors will hardly surprise you. If you're not—well, try Camels now.

Your "T-Zone" Will Tell You...

T for Taste...
T for Throat...
that's your proving ground for any cigarette. See if Camels don't suit your "T-Zone" to a "T."

CAMELS Costlier Tobaccos

Krav = kränkning?

Skapa en terapeutisk allians!

Vad kan jag som kirurg göra?

- Sjukhusövergripande policy – constructive alignment.
- Tvingande fråga om tobaksbruk i inläggningsjournal och mottagningsjournal (ej i patientbakgrund).
- Notera tobaksbruk som bidiagnos.
- Fråga om tobaksbruk i hälsoenkäter.
- Tapetsera mottagningen med tobaksinfo i alla väntrum.
- TV-skärm med bl.a. tobaksinfo
- Kolla punktprevalens en gång i kvartalet och återrapportera till klinikchefer och sjukhusledning.
 - Tobaksanteckning i alla journaler (oberoende av ev op)
 - Antal rökare som fått rökavvänjning preoperativt

Frågor:

- Röker du?
- Hur tänker du kring din rökning?
- Har du funderat på att sluta?
- Skulle det vara OK om vi ägnade några minuter åt...

Vad kan jag göra som kirurg?

- Pat som skall opereras elektivt bör vara rökfria.
- Dock kan man inte ställa krav på att alla skall *lyckas*.
- Patienter nekas ej operation om de är rökare (med vissa undantag).
- Specialutbilda avvänjningssköterskor.
- Rökstoppsmottagning (ev sjukhusgemensam) inrättas.

Preoperativt rökstopp är således:

- ... bra för patienten
- bra för folket
- bra för kirurgen
- bra för sjukhuset
- bra för landstinget
- ... bra för konungariket

Vad säger Kongl. Socialstyrelsen?

- ”Socialstyrelsen ger kvalificerat rådgivande samtal med tillägg av nikotinläkemedel en *hög prioritering* vid rökning hos personer som skall genomgå en operation.”
- ”Rökning hos personer som skall genomgå en operation är ett mycket allvarligt tillstånd, och åtgärden kvalificerat rådgivande samtal (med tillägg av nikotinläkemedel) har stor effekt på rökfrihet vid operationstillfället, och på rökfrihet efter 12 månader.”

Nationella riktlinjer för
prevention och behandling
vid ohälsosamma
levnadsvanor

Indikatorer
Bilaga

 Socialstyrelsen

